

Jako při hře NA POČÍTAČI

Text a foto: Vladimír MAREK

Ochranné valy základny Shank zůstaly vzadu za námi. Po silnici Utah míříme směrem na jih. Nestandardně dlouhá kolona obrněných vozidel Humvee, Dingo a Iveco naznačuje, že tentokrát se nejedná o patrole či doprovod civilistů. Vojáky 5. kontingentu provinčního rekonstrukčního týmu (PRT) v Lógaru čekají střelby z pěchotních zbraní.

Střelba z těžkého kulometu M2HB-QCB umístěného na obrněných terénních automobilech Iveco je velice přesná a poměrně komfortní záležitost

Předpokládaný návrat na základnu je až kolem čtvrté odpoledne. Oběd tedy bude muset nahradit bojová dávka potravin. Později už nebude na jídlo čas, a tak se někteří vojáci předzásobují raději dopředu. Jeden z nich nám nabízí sušené hovězí. Je prý to výborná věc, váží jen pár gramů a hodně zasytí. Ukazuje také, jak ho máme jíst. Nejlepší je trhat ho zuby po vlákněch a nechat ho chvíli v puse, dokud sliny nezvětší jeho objem.

STŘELNICE HARRYHO POTTERA

Vzadu za sebou slyšíme, že zdejší střelnice je skutečně dobrá. Je na ní

údajně skála jak z Harryho Pottera, téměř tisíc metrů vysoká. Uplyne jen pár minut a můžeme se na vlastní oči přesvědčit, že v tomto případě ani v nejmenším nefabulovali. Skalní dominanta je vidět již z velké dálky. Objíždíme ještě základnu Altimur a jsme na místě. V opevněném objektu nad námi sídlí rumunští speciálové a Afghánská národní armáda. Jsou zde i Američané. Střelnice je zamluvena předem. Zbývá již jen podepsat u Američanů dokument, že jsme seznámeni s bezpečnostními pravidly a standardními operačními postupy zdejšího zařízení. Dostáváme frekvence, na kterých musíme být neustále v kontaktu, a může se jít na věc.

„Budeme střilet téměř ze všech zbraní, kterými je kontingent vybaven. Tedy z pistolí Glock 17, samopalů Sa-58, kulometů Minimi, MG3 a M2HB ráže 12,7 mm, odstřelovaček Sako a Falcon, granátometů AGS-17 a pancéřovek Carl Gustav. Český zástupce v misi

EUPOL (policejní mise EU), který je tady s námi, má s sebou dokonce německý samopal G 36. Pokud to vyjde časově, budeme střilet z kulometů DŠK a PKM, jež jsou lafetovány na vozidlech Humvee,“ vysvětluje vedoucí střeleb poručík Zdeněk I. a pokračuje: „Udržovat si nadřilované návyky a střelecké schopnosti je v misi možná důležitější než kdekoli jinde. Proto také střelíme dvakrát týdně. Jednou jsme zde, na pěchotní střelnici

na Altimuru, kde můžeme střilet na velké vzdálenosti. Takový výcvik bychom si u nás doma asi jen těžko mohli vyzkoušet. Kromě toho využíváme ještě střelnici přímo na základně, která vznikla úpravou z původního heliportu. Tam je možné ale trénovat jen na krátké vzdálenosti.“

Nejvíce ze všeho nás zajímá výzbroj lehkých obrněných vozidel Iveco LMV průzkumného odřadu. Řidiči si před

chvilí nemohli vynachválit jízdní vlastnosti tohoto automobilu, který je vybaven automatickou převodovkou. I přes veškeré pancéřování a silnou ochranu je prý velice pohyblivý. Na silnici udělá i sto deset kilometrů v hodině. Modulárně řešenou balistickou ochranu lze snadno zvýšit soupravami přidávajícího pancéřování. Nahoře na střeše, na kterou se lze dostat kruhovým průlezem ve stropě, je z kabiny ovládaná zbraňová stanice Protector M151 A2 dodaná norskou zbrojovkou Kongsberg. Je osazena těžkým kulometem M2HB-QCB vyráběným belgickou firmou FN Herstal. Kromě něho může být na zbraňové stanici namontován čtyřicetimilimetrový granátomet, případně řízené střely Javelin, Mistral či CRV7/Hydra. Jsou zde i zadýmovací granátomety. Ty ale v našem případě nejsou aktivovány.

STŘELBA Z VOZIDLA IVECO

„Samozřejmě že se trefíte, neznám nic snadnějšího než ovládání této zbraně,“ usmívá se střelec rotný Jan T. a uvolňuje mi zadní sedačku. „Je to stejně jednoduché jako střelba při hře na počítači.“ Přesvědčuji se, jak snadno je možné za pomoci motoru otáčet kulometem do všech stran. Cíl v podobě velkých kamenů mám na vzdálenost delší než jeden kilometr. Levou ruku pokládám na panel obrazovky a pravou na pákový ovladač, se kterým zaměřuji hlavě kulometu. Na něm je i spoušť. Zbraň má dvojité jištění a ještě bezpečnostní kryt. Součástí zbraňové stanice je kamera, termokamera a laserový zaměřovač. Cíl si lze na obrazovce oddálit, anebo naopak přiblížit.

Když se právě nevede palba, je možné použít kameru jako průzkumný prostředek. Její dosah je podle momentální viditelnosti několik kilometrů. Průzkum stejně jako střelbu je možné tedy vést i v noci. Pokud je to pro rozlišení jednotlivých detailů výhodnější, obrazovka se přepne na negativní zobrazení.

Zpočátku dělám hlavní příliš trhavé pohyby, nemám dostatečně nacvičené zacházení s joystickem. Střelec vedle mě radí, že je to stejně jako dojit krávu. Bohužel ani s tím nemám zkušenost. Vybírám si jeden ze sedmi zaměřovacích křížů. Americký. Je rozdělený na malé dílky, takže se snadněji dělá případná korekce. Konečně mám cíl přesně v zaměřovači. Mackám spoušť. Vozidlo sebou jen lehce několikrát zacuká.

Se sluchátky na uších bych ani nevěděl, že střelím. Na obrazovce je přesně vidět dopad projektilů jeden dílek napravo od kamenů. Během několika sekund provádím opravu a z pásu s dvě stě osmdesáti náboji odpaluji další krátkou dávku. Zvětralé balvány se tentokrát rozlétnou na několik kusů.

Když si před několika lety tato vozidla vyžádal někdejší Útvar speciálních operací Vojenské policie SOG, argumentoval tím, že je mimo jiné potřebuje na rozbižení kamenů, za kterými se skrývali útočníci. Na vlastní oči se přesvědčuji, že to funguje.

Střelba za jízdy je složitější. Ani to ale není příliš velký problém, stanice je totiž vybavena stabilizátorem. Pokud se naopak pálí na pohybující se cíl, kamera se zaměří na něj, počítá vyhodnotí jeho rychlost a automaticky hlavě kulometu předsadí. Jestliže jsme ještě nedávno tvrdili, že starší kulometry DŠK, které má ve výzbroji naše armáda, vlastně nejsou až zas tak špatné, tak po tomto zážitku vidím celou záležitost v jiném světle. Už rozumím střelcům z průzkumného odřadu, kteří říkají, že právě tohle je zbraň jednadvacátého století.

AŽ PŘEJDE KARAVANA

Napříč střelnici míří velbloudí karavana. Okamžitě přichází rozkaz k zastavení palby. Nezbyvá nic jiného než čekat, až přejde. Začalo totiž jaro, a tak nomádi vyrazili na cesty. Někák střelba jim

vůbec nevádí, ta patří v Afghánistánu k životu jako vzduch či voda. Občas se prý dokonce stává, že se někdo ze zvědavosti vynoří v nedalekém vádí.

Kolona vozidel Humvee se otáčí a vrací na základnu. V tomto okamžiku je totiž zřejmé, že se dnes na jejich osádky nedostane řada. Musejí končit dřív, v jednu hodinu odpoledne je totiž čeká patrola.

Konečně můžeme pokračovat ve střelbě. Další novinkou ve výzbroji, kulomet Minimi, zkusíme na nějakých čtyři sta metrů. Tečku v optice kolimátoru posazují na spodní část terče znázorňujícího běžící postavu. Dávka je ale příliš krátká. Prach se zvilil asi dva metry před terčem. A tak provádím korekci. Tentokrát už zasahuji přesně.

Obtížnější je střelba z granátometu vedená zhruba na pět set metrů. První dávka přestřeluje dobře o třicet čtyřicet

metrů. Postupně se ale přibližuje k cíli. Třetí série již dopadá poměrně blízko.

Třešničkou na dortu je střelba z pancéřovek Carl Gustav. Nabíječ zasunuje náboj, plácné rukou střelce po rameni, odvrátí se a přikryje uši. Následuje ohlušující rána, záblesk a hodné dýmu. Přesně zasáhnout cíl s touto zbraní vyžaduje jistou zručnost.

V pravé poledne do vzduchu startuje průzkumný prostředek Raven. Operátoři s jeho pomocí kontrolují široké okolí střelnice a přispívají tak k zvýšení bezpečnostních standardů. Původně se uvažovalo o tom, že budeme tento prostředek nasazovat daleko častěji. Zatím ale průzkum bezpilotními letouny pro PRT zajišťují většinou Američané.

Raven udělá několik okruhů, operátor se ujistí, že je vše v pořádku. Od kolegy dostává pokyn, že na druhé

Na okraj

Vývoj vozidla Iveco byl zahájen v roce 1999. O čtyři roky později si italská armáda objednala prvních šedesát šest kusů. V dalších pěti letech jich pak odebrala ještě 1 150. Následovaly dodávky pro britskou, belgickou, norskou, španělskou a rakouskou armádu. V roce 2008 zavedla tuto techniku do výzbroje i Armáda České republiky. V blízké budoucnosti by AČR měla získat dalších devadesát kusů těchto lehkých obrněných vozidel. Většina z nich bude vyzbrojena kulomety ráže 12,7 mm, zbytek pak kulomety ráže 7,62. Stanou se součástí výzbroje 44. a 74. lehkého motorizovaného praporu. Část jich dostane i 102. průzkumný prapor, 151. ženijní prapor a 13. dělostřelecká brigáda.

hodině je hlášen podezřelý pohyb. Navádí tedy průzkumný prostředek tím směrem. Ukazuje se ale, že to je jen stádo velbloudů. Zanedlouho přistává raven na „bricho“ na kamenitém podkladu. Připadá nám to jako poměrně tvrdé dosednutí, ale na něco podobného je údajně stavěný. Právě z tohoto důvodu je vyroben z velice odolných materiálů. ■